

0 Inleiding

Wanneer we over een vennootschap spreken, dan is het belangrijk te weten wat ‘een’ vennootschap zoal inhoudt.

Let wel dat er op (korte) termijn een hervorming van het vennootschapsrecht zal doorgevoerd worden. Er zullen hierdoor een aantal zeer ingrijpende wijzigingen optreden. De tekst van het wetsontwerp was, bij de opmaak van de tekst, nog altijd niet bekend en zou pas in maart 2018 ingediend worden bij de Kamer.

Een vennootschap is in feite een contract op grond waarvan twee of meer personen overeenkomen iets in gemeenschap te brengen. Dit doen ze met als doel één of meer nauwkeurig omschreven activiteiten uit te oefenen en met het oogmerk om aan de vennoten een (on)rechtstreeks vermogensvoordeel te bezorgen. Dit vinden we terug in artikel 1 van het Wetboek Vennootschappen (W.Venn.).

Het is belangrijk te stellen dat ‘twee of meer personen’ niet altijd van belang is. Hierbij denken we aan de éénpersoons bvba. Deze kan perfect opgericht worden door één persoon.

Een vennootschap heeft al dan niet rechtspersoonlijkheid. Hiermee wordt bedoeld dat de vennootschap als een zelfstandige persoon (rechtspersoon) aanzien wordt met haar eigen rechten maar tevens ook eigen verplichtingen.

Maar niet alle vennootschappen hebben rechtspersoonlijkheid.

- de burgerlijke maatschap
- de handelsmaatschap
- de tijdelijke handelsvennootschap
- de stille handelsvennootschap

De volgende vennootschappen hebben wel rechtspersoonlijkheid:

- vennootschap onder firma (vof)
- gewone commanditaire vennootschap (Comm.V)
- besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid (bvba)
- coöperatieve vennootschap met beperkte aansprakelijkheid (cvba)
- coöperatieve vennootschap met onbeperkte aansprakelijkheid (cvoa)
- naamloze vennootschap (nv)

- commanditaire vennootschap op aandelen (Comm.VA)
- het economisch samenwerkingsverband (ESV)
- Europese vennootschap (SE)
- Europese coöperatieve vennootschap (SCE)

Deze vennootschappen vinden we terug in ons wetboek vennootschappen.

Rechtspersoonlijkheid verkrijgt de vennootschap op het moment van het neerleggen van de uittreksels van de oprichtingsakte op de griffie van de rechtbank van koophandel. Let op: of een vennootschap al dan niet rechtspersoonlijkheid heeft, is ook van fiscaal belang. Enkel vennootschappen met rechtspersoonlijkheid vallen immers onder de vennootschapsbelasting.

De keuze van een vennootschap kan ook geïnspireerd worden door de beperkte aansprakelijkheid. Kiest men voor bijvoorbeeld een bvba, dan kennen we een scheiding tussen ons privévermogen en de aansprakelijkheid. Met andere woorden: loopt het met de vennootschap slecht af dan zullen schuldeisers (in principe) van het privévermogen moeten afblijven.

Deze beperkte aansprakelijkheid kan echter uitgehold worden. Dit kan onder andere het geval zijn wanneer men persoonlijk borg tekent voor een krediet van de vennootschap. Ook bestaan er deontologische beperkingen voor een aantal vrije beroepen wat de beroepsaansprakelijkheid betreft (bv artsen). Niet iedereen kan het risico van het beroep beperken tot de vennootschap.

De beperkte aansprakelijkheid die van toepassing is bij een vennootschap kan weliswaar ook nog op een andere manier op de helling komen te staan, meer bepaald wat de bvba betreft (zie verder).

Wanneer het startkapitaal ontoereikend is voor de normale exploitatie van de ondernemingsactiviteit van de vennootschap, dan kunnen schuldeisers een aansprakelijkheidsvordering instellen tegen de oprichters. Dit wanneer de vennootschap failliet wordt verklaard binnen de drie jaar na de oprichting van de vennootschap én wanneer het kapitaal kennelijk ontoereikend is voor de normale uitoefening van de voorgenomen bedrijvigheid over ten minste twee jaar.

Wanneer een vennootschap (bvba, nv, ...) binnen de twee jaar na de oprichting een vermogensbestanddeel overweegt te verwerven van een oprichter, bestuurder of aandeelhouder/vennoot moeten de specifieke procedureregels van de zogenaamde 'quasi-inbreng' gerespecteerd worden. De meest belangrijke voorwaarden zijn dat de verwerving moet geschieden van een oprichter, bestuurder of aandeelhouder, de vergoeding voor de verwerving van het betreffende vermogensbestanddeel moet ten

minste 1/10 van het geplaatste kapitaal bedragen en de verkrijging moet binnen de twee jaar na de oprichting geschieden.

Is het oprichten van een vennootschap niet hetzelfde als het opgeven van onze privacy? Hiermee bedoelen we of het mogelijk is een vennootschap op te richten zonder de verplichting de cijfers openbaar te moeten maken. Dit is inderdaad mogelijk.

Let wel dat de opmaak van een jaarrekening moet gemaakt worden, hoewel het niet altijd hoeft. Dit ter wille van de notionele intrestaftrek (aftrek voor risicokapitaal). Eén van de voorwaarden is nu net dat de vennootschap een jaarrekening moet opmaken. Dit betekent nog niet dat deze jaarrekening openbaar gemaakt moet worden.

Sommige vennootschappen mogen een vereenvoudigde boekhouding voeren. Deze hoeft ook niet gepubliceerd te worden. Dit betekent verder dat er enkel een financieel boek, verkoopboek en inkoopboek moet bijgehouden worden

Verder wordt er een onderscheid gemaakt tussen kleine en grote vennootschappen. Dit onderscheid is van belang om de vorm te kennen waarin een vennootschap haar jaarrekening moet opstellen en openbaar maken. Of een vennootschap groot of klein is, heeft ook een fiscaal gevolg. Hierbij denken we aan de notionele intrestaftrek, de investeringsreserve, de aftrek van de bijhorende kosten en de afschrijvingen, voorafbetaling belastingen enzovoort.

Kortom, wie een vennootschap wil oprichten kan kiezen voor bv een vof, of een Comm.V. Zo kunnen we toch genieten van de discretie en van de fiscale voordelen die een vennootschap eigen zijn.

Toch moeten we opletten met de aansprakelijkheid. Voor veel activiteiten is dit echter eerder theorie dan praktijk. Denken we maar aan een professionele vennootschap waar veelal de vennoot (privépersoon) toch aansprakelijk is. Maar daar spelen dikwijls een aantal deontologische zaken mee, wat maakt dat het vinden van een tweede vennoot (die aan alle voorwaarden voldoet) dan weer een probleem is.

En zo komen we toch terug bij de ebvba.

Verder overlopen we kort de verschillende vennootschapsvormen.